

Бойчук В.М., доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Прикарпатського факультету Національної академії внутрішніх справ, кандидат філологічних наук, доцент

ОКРЕМІ ПИТАННЯ СУЧАСНОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ В УКРАЇНІ

Сучасна гуманітарна наука трактує мовну політику як складову загальнонаціональної політики держави, що виявляє себе у системі ідеологічних постулатів, які через систему адміністративно-правових заходів впливають і формують мовну ситуацію у країні. Варто акцентувати, що цьому актуальному питанню в українському мовознавчому науковому дискурсі присвячено чимало уваги, і на сьогодні вітчизняними вченими вироблено дієві пропозиції, врахування яких у законотворчій роботі могли б значно сприяти вирішенню проблематики мовної політики і мовної ситуації в Україні.

Однак доводиться констатувати, що на найвищому рівні державного опрацювання вказаної проблеми питання (відповідно до чинного законодавства, зокрема Рішення Конституційного Суду України від 14 грудня 1999 р.) функціонування державної мови досі не вирішено належним чином, як того сподіваються національно свідомі громадяни нашої країни. Почасти це пояснюють так званим «важким економічним становищем» країни чи «непріоритетністю» серед низки державницьких завдань, яке, як правило, має присмак недолугих передвиборчих обіцянок тощо, однак реалії Революції гідності та постмайданні події, зумовивши значною мірою злам у свідомості більшості населення України, чітко актуалізують нагальність вирішення питання статусу державності української мови не на декларативному, а на правозастосувальному рівні. Вони мають зайняти гідне місце у першочергових заходах із реформування держави і вирішуватися синхронно з іншими вітальними проблемами нашого суспільства.

З огляду на сказане, не можна оминати увагою міркування Анатолія Загнітка, доктора філологічних наук, професора, члена-кореспондента НАН (до вересня 2014 року - завідувача кафедри української мови і прикладної лінгвістики, декана філологічного факультету Донецького національного університету, нині - завідувача відділу інформатики Українського мовно-інформаційного фонду НАН України), висловлені ним в інтерв'ю «Дзеркалу тижня». Вчений вважає, що сьогодні для утвердження статусу української мови як державної необхідно створити програму «Український духовний світ», складовими якої б стали: а) активний діалог усіх земель Української держави у науковому, культурному та інших вимірах; б) міжуніверситетський обмін студентами й міжуніверситетські майстер-класи; в) загальнонаціональні фестивалі студентської науки тощо. Далі - визначити напрями активізації присутності української мови у віртуальному просторі в рамках національно-державної стратегії розвитку української мови в масмедійному просторі держави і, зрештою, напрацювати цілісну програму розвитку державної мови на наступну декаду.

Такі завдання можливо виконати лише за умови глибокого усвідомлення з боку держави, владних інституцій проблеми інтеграційної та націоцентричної ваги державної мови в сучасному глобалізованому світі. До вирішення вказаних питань повинна активно залучатися національно свідомо молодь, зокрема студентська, яка в останні роки на найвищому рівні заманіфестувала свої прогресивні прагнення до якісних змін у нашій країні. І роль вищої школи у цих процесах залишається надважливою.

Список використаних джерел

1. Ніколайчук Ірина. Анатолій Загнітко : «Бути поза політикою в сучасному світі складно» // Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/personalities/anatoliy-zagnitko-buti-pozu-politikoyu-v-suchasnomu-sviti-skladno-.html>